

T.C.
SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ekonomik Sınıflandırması	3
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırması	4
Tablo 3: 2023 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	4

KISALTMALAR

KHK : Kanun Hükümünde Kararname

TÜRKPATENT : Türk Patent ve Marka Kurumu

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

24.06.1994 tarihinde 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle (KHK) Türk Patent Enstitüsü kurulmuştur. 544 sayılı KHK'nın kanunlaştırılması ve günün ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 06.11.2003 tarih ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir. 22.12.2016 tarih ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile 5000 sayılı Kanun'un bazı maddeleri değiştirilmiş ve Kanun'a yeni maddeler eklenmiş olup; Kurumun adı "Türk Patent ve Marka Kurumu", kısaltması "TÜRKPATENT" şeklinde değiştirilmiştir.

02.07.2018 tarih ve 703 sayılı "Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin 86'ncı maddesi ile 5000 sayılı Kanun'un adı Patent ve Marka Vekilliği ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun olarak değiştirilmiş, Kanun'un birçok maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 358-383'üncü maddelerinde Kurumun amacı, görevleri ve yapılanması yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu Kararnamede Kurumun amacı; Türkiye'nin teknolojik ilerlemesine katkıda bulunmak, ülke içinde serbest rekabet ortamını oluşturmak ve araştırma geliştirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere patent ve markalar ile sınai mülkiyet haklarının tesisi, bu konudaki korumanın sağlanması ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin yurt içi ve yurt dışında var olan bilgi ve dokümantasyonun kamunun istifadesine sunulabilmesi şeklinde açıklanmıştır.

05.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 77'nci maddesiyle, 06.11.2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinde değişiklik yapılarak; Kurumun, Cumhurbaşkanı kararı ile yurt içinde veya yurt dışında şirket kurabileceği, kurulmuş şirketlere ortak olabileceği hükmü getirilmiştir.

TÜRKPATENT, merkezi Kocaeli'de bulunan "Muallimköy Teknoloji Geliştirme

Bölgesi Yönetici A.Ş.”nin %61,84 payına ve merkezi Ankara'da olan “Türk Sınai Mülkiyet Değerleme Mühendislik ve Danışmanlık Hizmetleri Anonim Şirketi” nin % 100 hissesine sahiptir.

Türk Patent ve Marka Kurumu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olup 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 358'inci maddesine göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlıdır.

Kurum tarafından; 22.12.2016 tarih 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu çerçevesinde, yapılan başvurulara yönelik gerekli incelemelerin yapılmasının ardından mevzuat açısından uygun bulunması durumunda marka, patent, faydalı model, tasarım ve coğrafi işaret tescil işlemleri gerçekleştirilmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 361'inci maddesinde Türk Patent Kurumunun organları; Yönetim Kurulu, Danışma Kurulu ve Başkanlık olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu; Adalet Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığından birer üye, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği üç üye, Kurum Başkanı ve bir Başkan Yardımcısı olmak üzere yedi üyeden oluşmaktadır. Kurum Başkanı aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Kurumun Hizmet birimleri Patent, Markalar, Tasarımlar, Coğrafi İşaretler, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler, Yenilik ve Tanıtım, Bilgi İşlem, Personel, Destek Hizmetleri, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği ve İç Denetim Birimi Başkanlığından oluşmaktadır.

TÜRKPATENT'te 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak kadrolu, kadro karşılığı sözleşmeli ve 4/B statüsünde sözleşmeli personel istihdam edilmektedir. Kurumda güvenlik hizmetleri, teknik hizmetler, bilişim hizmetleri ve temizlik hizmetleri personeli sürekli işçi kadrosunda görev yapmakta, çağrı merkezi hizmetlerinde ise hizmet alımı suretiyle işçi istihdam edilmektedir.

Kurumda 31.12.2023 tarihi itibarıyla çalışan sayısı; 506'sı kadrolu personel, 38'i kadro karşılığı sözleşmeli personel, 2'si 4/B statüsünde sözleşmeli personel, 83'ü sürekli işçi olmak üzere toplam 629'dur. Hizmet alımı suretiyle çağrı merkezinde çalıştırılan işçi sayısı ise 14'tür.

1.3. Mali Yapı

Kurumun gelirleri, gerçekleştirdiği hizmetler karşılığında alınacak ücretler, genel bütçeden yapılacak yardımlar, her türlü bağış, Kuruma ait taşınmazların gelirleri, sayılan gelirlerin nemalandırılması ile elde edilecek gelirler ve diğer gelirlerdir. Kurumun gelir fazlası bir sonraki yıl bütçesine aktarılmaktadır. Kurumun gelirleri, işlemleri ve gayrimenkulleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Marka ve patent başvuruları için 02.07.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 8 sayılı tarifesinde belirtilen harç miktarları, Kurumun yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretlerle birlikte Kurum tarafından tahsil edilmekte ve bu surette toplanan harçlar aylık olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmaktadır.

Yönetim Kurulu tarafından Kurumun vereceği hizmetler karşılığında alınacak ücret tarifeleri hazırlanıp, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygun görüşü üzerine uygulamaya konulmaktadır.

Kurumun bütçe giderleri ve gerçekleşme tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ekonomik Sınıflandırması

Kodu	Bütçe Gideri Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)	Harcama/Yıl Sonu Ödeneği (%)
01	Personel Giderleri	171.919.000	234.564.000	234.253.314	100
02	Sosyal Güvenlik Giderleri	23.933.000	30.335.050	30.111.008	99
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	58.596.000	88.749.000	82.843.874	93
05	Cari Transferler	105.353.000	227.416.000	226.992.589	100
06	Sermaye Giderleri	40.230.000	45.230.000	41.673.787	92
08	Borç Verme	-	305.440.268	305.440.268	100
Toplam		400.031.000	931.734.318	921.314.839	99

2023 yılında Kurum bütçesine toplamda 400.031.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içinde yapılan aktarma ve eklemelerle yıl sonunda 931.734.318 TL olan söz konusu ödenegin 921.314.839 TL'si harcanmıştır. Kurum bütçe giderlerinin, yıl sonu ödenegine göre harcama oranı %99' dur.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırması

Kodu	Bütçe Geliri Türü	Planlanan Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşen Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	405.252.000	657.447.219	162
05	Diğer Gelirler	501.000	1.094.477	218
	Red ve İadeler (-)	-	808.718	-
Toplam		405.753.000	657.732.978	162

2023 yılı bütçe geliri tahmini, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri için 405.252.000 TL diğer gelirlerde ise 501.000 TL olmak üzere 405.753.000 TL'dir. Dönem sonu itibarıyla gerçekleşen gelir toplamı 657.732.978 TL'dir.

Tablo 3: 2023 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	Dönem Faaliyet Sonucu
660.131.362,59	956.196.717,25	296.065.354,66

TÜRKPATENT 2023 yılında faaliyet geliri olarak 956.196.717,25 TL elde etmiş, faaliyet giderleri ise 660.131.362,59 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu idaresi muhasebe işlemlerini Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilke, standart ve usullere göre yürütmekte ve raporlamaktadır.

Kurumun mali işlemleri Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca yürütülmektedir. Mali işlemlerin muhasebeleştirilmesinde Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi ve Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi kullanılmaktadır. Ayrıca Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun çerçeve hesap planı kullanılmaktadır. Kurumun on üç harcama birimi bulunmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Türk Patent ve Marka Kurumu organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Kurumda "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi, hassas görevlere ilişkin prosedürler ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan ve performans programı zamanında yayımlanmış olup, içerik açısından ilgili düzenlemelerle uyumludur. Kurum tarafından iç kontrol riskleri tam ve doğru şekilde belirlenmiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmış olup, bu kapsamda risklerin gerçekleşme ihtimali ve olası etkileri belirlenerek önem düzeyine göre

sınıflandırılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından görev ve yetkilerin belirlenmesi amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yapılan yetki devirleri mevzuata uygun olarak yapılmış; bu kapsamda yapılan görevlendirmeler, farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak oluşturulmuş ve işletilmiştir. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcut olup içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

Kurumun tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, her yıl değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. 2023 yılında iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışması yapılmıştır.

TÜRKPATENT iç denetim birimi kurulmuş olup üç iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. 2023 yılsonu itibarıyla bu kadroların 2'si doludur. İç denetçi sayısının kurum faaliyetleri açısından yeterli olduğu düşünülmektedir.

2023 yılında, İç Denetim Birimi Başkanlığının denetim planını hazırladığı, Başkanlık tarafından verilen inceleme görevlerinin ve danışmanlık faaliyetlerinin yerine getirdiği görülmüştür.

İç kontrol ve kurumsal risk yönetim sisteminin üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği ve etkin olarak işletildiği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türk Patent ve Marka Kurumu 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının

tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAřKANLIęI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>